

Säärast sooja jõulukuud pole siinmail veel olnud!

Autor

Ain Kallis

Viimsi aias puhkesid detsembris õitsele võõrasemad ja mitmed teisedki lilled.

Kui poed hooplesid oma kasumiga ning linnad taevasse põmmutatud rahaga, siis ilmataadi tulemuste vastu ei saanud ükski maapealne vägi.

Mulluse novembri lõpp oli poolsajandi kõige soojem, jõulukuu soojanäitajaile polnud võrdset vähemalt 140 aasta jooksul, st ajast, mil siinmail korralikke mõõtmisi alustati.

Esimene kümmepäevak oli pikaajalisest keskmisest ehk normist tervelt 9, teine 7 ja kolmas 5,4 kraadi soojem. Õhus oli tunda kevadet - aedades lõid õitsele mitte üksnes varakevadised lilled, vaid ka suvised võõrasemad.

Rekordiliselt soe

Omapärased olid ilmad veel selle poolest, et sageli olid ööd päevadest soojemad. Ja et kraadiklaas hakkas miinuskraade näitama alles pärast 17. kuupäeva! Siis sai ka peaaegu kogu Eesti paariks päevaks sündsa valge katte. Pühadeks oli see aga kahjuks haihtunud ning muru haljendas jälle kui lirimaal.

Detsembri keskmiseks õhusoojuseks riigis arvutati meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis rekordiline +3,8 °C, mis ületab normi tervelt 7 kraadi võrra. Võrdluseks: Tartu senine kuu soojarekord pärines aastast 1972, mil keskmiseks saadi +1,4, sellele järgnesid 1932. ja 1960. aasta 1,3 kraadiga. Kõige soojem oli läinud detsembris muidugi saartel - Vilsandil 6,6 kraadi. Kõige jahedam Pandiveres - Väike-Maarjas 2,7.

Püstitati mitu kohalikku päevarekordit ja üks kuu soojarekord - Valgas mõõdeti 6. kuupäeval 11,9 kraadi (Naissaarel 1986. a mõõdetud 12,3 ei ole ametlikku tunnustust leidnud).

Sademeid tuli viimasel kuul täpselt nagu norm ette näeb - riigi keskmisena 52 mm. Ja seda igal kujul: vihmata, lörtsina, lumena. Lõunas sadas enam (Valga 68 mm), läänes vähem (Vilsandi 21 mm).

Üle mitme aasta olid jõulud rohekasmustad. Samas ei maksa nuriseda: aastast 1950 on Tartumaal sääraseid pühasid esinenud 12 korral, klassikaliselt valgeid 45 korral.

Aasta kokkuvõte

Detsembris oli ka paar tormi, mis õnneks suurt kahju ei teinud. Aasta viimasele tormile panid sakslased muide nimeks Lotte.

Valmis ka aasta ilmakokkuvõte. Eesti keskmiseks õhutemperatuuriks arvutati 6,4 kraadi (pikas vaatlusreas soojuselt 9. -10. koht). Sademete koguseks saadi 504 mm ehk 80% normist.

Unistustele rekordist tõmbasid kriipsu keskmisest külmemad veebruar ja märts, kõik teised kuud oli soojad.

Kas saab veel soojemaks minna?!

Pessimist vastaks: ei enam saa! Optimist aga: saab küll! Inimesed ongi jagunenud kahte leeri. Ühed on rahul, et küttearved püsivad väiksed, teed pole libedad ja tänavapuhastusfirmad saavad raha, ilma et lillegi, st lumesahkagi liigutaks.

Teine seltskond tahaks aga tunda tõelist talve: suusatada, pääseda nii mustast mudast kui ka masendusest. Kui sünoptikutelt kuu aja eest päriti, kas jõulud tulevad valged, siis nüüd tahetakse teada, kas lund üleüldse enam näha saab?

Paistab, et läheb täkkesse mulkide tähelepanek: «Kui mihklepäe tuul lõunest, ei siis tule lumi kunagi maha». Jube lugu!

Sünoptikutel jätkub raske aeg, sest masinad muudkui muudavad - isegi tund-tunnilt ☹ mudelarvutuste tulemusi. Ja lume tulekut ei ole veel silmapiiril näha...